

**การพัฒนากลยุทธ์การบริหารและการจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับ
การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม**

**The Study of the Development of Management Strategies and
Curriculum Management of Social Studies, Religion and Culture
Department Learning in Line with the 21st Century Education of
Huai Sak Wittayakom School**

วันที่รับบทความ: 1 ส.ค. 64

วันที่แก้ไขบทความ: 8 ก.พ. 65

วันที่ตอบรับ: 12 ก.พ. 65

พีรภักดิ์ ทองเจือธิดิโชติ¹

Peerakit Thongchuathitichod¹

ประเวศ เวชชะ²

Prawet Wetcha²

สุวดี อุปปินใจ³

Suwadee Ouppinjai³

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2563)

¹ Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (2020).

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารและการจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่าง 1) ผู้บริหาร จำนวน 2 คน 2) ครูผู้สอน จำนวน 20 คน 3) นักเรียน 40 คน 4) ผู้ปกครอง 5 คน ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม 5) ชุมชน 2 คน 6) คณะกรรมการสถานศึกษา ในตำบลห้วยสักและตำบลดอนลาน 1 คน 7) ศึกษาในเทศก่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เชียงราย 2 คน รวมทั้งหมด 72 คน เครื่องมือที่ใช้ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 1) การวิเคราะห์เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตรหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 2) การวิเคราะห์ความต้องการเชิงกลยุทธ์ร่วมกัน ผู้พัฒนากลยุทธ์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในอนาคตที่ยั่งยืน 3) การกำหนดแผนกลยุทธ์ในอนาคต วิธีการวิเคราะห์สถิติที่ใช้ วิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ สรุปเนื้อหาเชิงบรรยาย แล้วสังเคราะห์เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กำหนดแผนงาน โครงการกิจกรรม ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ เพื่อขับเคลื่อนการบริหารและการจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ทั้งหมด 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเด็นคุณภาพผู้เรียน 2) ประเด็นด้านกระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร และ 3) ประเด็นด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) แก้ไขคุณภาพการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของแผนงานโครงการ 2) ปรับปรุงเครือข่ายสู่ความเข้มแข็งโดยยึดหลักการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง 3) พัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านกระบวนการภายใน 4) ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ด้านการเรียนรู้และพัฒนา

คำสำคัญ : การพัฒนากลยุทธ์ การจัดการหลักสูตร การศึกษาในศตวรรษที่ 21

Abstract

The Study of the development of management strategies and curriculum management of Social studies, religion and culture Department learning in line with the 21st century education of Huai Sak Wittayakom School. Its objectives are to study the development of management strategies and course management of Social studies, religion and culture Department learning in line with the 21st century education of Huai Sak Wittayakom School. sample group 1) Directors 2 people, 2) Teachers 20 people, 3) Students 40 people, 4) Parents that's in term of Huai Sak Wittayakhom School 5 people, 5) Community 2 people 6) School Board that's in term of Huai Sak subdistrict and Doi Lam subdistrict 2 people, 7) Supervisors of Secondary Education Service Area Office Zone 36 Chiangrai 2 people, Total 72 people. Research tool for participatory workshop as

1. Analysis of key factors affecting to curriculum management for social studies, religion and culture Department.
2. Analysis of participation Strategic Needs to strategy development for curriculum management for social studies, religion and culture Department.
3. Determination of future strategic plans , statistical analysis method, analysis of key content, descriptive summary and synthesized to present as a strategic management approach.

The study found that those person who are involved have participated workshops, establish work plans, projects, vision, mission, goals and strategies to drive management

strategies and course management of Social studies, religion and culture Department learning in line with the 21st century education of Huai Sak Wittayakom School for 3 issues:

1. Student quality issues
2. Issues of administrative process and curriculum management, and
3. Issues of Child Center Learning

It consists of 4 strategies which are

1. Modify the quality of curriculum management for Social studies, religion and culture Department that support quality.
2. Improve networks to strengthen by adhering to principles of administration and management curriculum of Social studies, religion and culture Department that support the satisfaction of those involved.
3. Develop Social studies, religion and culture Department of Huai Sak Wittayakhom School to be a learning organization that support internal processes.
4. Promote Child Center Learning of Social studies, religion and culture Department of Huai Sak Wittayakhom School to be a learning organization that support a learning and development perspective.

Keywords: Management Strategies, Curriculum Management, The 21st Century Education

บทนำ

ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญแต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้ ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject Matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ

ที่มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาต้องนำกรอบแนวคิด หลักสูตร จุดหมาย และ โครงสร้างที่สำคัญนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา ต้องมีหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน ในลักษณะองค์รวมมีความสมบูรณ์ ทางด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม มีพัฒนาการ มีความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคม การจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนำ กลยุทธ์ ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับในการนำมาเป็นหลักในการบริหารและการจัดการ คือ การบริหารแบบบาลานซ์ สกอร์การ์ด (Balanced Scorecard) เป็นระบบหรือกระบวนการ ในการบริหารงานชนิดหนึ่งที่อาศัยการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) เป็นกลไกสำคัญ Kaplan และ Norton ได้ให้นิยามล่าสุดของ Balanced Scorecard ไว้ว่า เป็นเครื่องมือทางด้านการจัดการที่ ช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic Implementation) โดยอาศัยการวัดหรือ ประเมิน (Measurement) ที่จะช่วยทำให้องค์การเกิดความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมุ่งเน้นในสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (Alignment and Focused) การบริหารแบบบาลานซ์ สกอร์การ์ด (Balanced Scorecard)

โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม (อักษรย่อ : หส.ว.) โรงเรียนสหศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในตำบลห้วยสัก และตำบลดอยลาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เป็นโรงเรียนขนาด กลาง มีครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 42 คน และนักเรียน จำนวน 534 คน เปิดสอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีสองแผนการเรียน คือ วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และ ศิลป์-คำนวณ รูปแบบจริงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 มุ่งศึกษา เปรียบเทียบกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สาเหตุสำคัญต่อการศึกษายของผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ ค่าในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน O-NET (Ordinary National Educational Test) ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชา สังคมศึกษา ต่ำกว่าระดับประเทศ การสอบ LAS (Local Assessment System) การประเมิน คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับเขตพื้นที่ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาสังคมศึกษา มีค่า คะแนนแตกต่างจากการทดสอบระดับโรงเรียน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจ ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ที่มีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากศึกษาสภาพของการบริหารจัดการหลักสูตร เหตุปัจจัยสำคัญใดบ้างที่ส่งผลต่อคุณภาพ ศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหาร และการจัดการหลักสูตร และกลยุทธ์การบริหารและการจัดการเพื่อการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้แนวทางตามกระบวนการของ บาลานซ์ สกอร์การ์ด (Balanced Scorecard) มากำหนดการบริหารและการจัดการหลักสูตร เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดการศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลกับนักเรียน และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติอย่าง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ด้านความรู้ ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับสภาพการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวมถึงเหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหาร และการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

2. ด้านการนำไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา ด้านคุณภาพผู้เรียน ได้แก่

1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน

ด้านกระบวนการบริหารและจัดการหลักสูตร ได้แก่ 1) การวางแผนการบริหารจัดการ

2) การนำไปใช้บริหารจัดการ 3) การสนับสนุนการบริหารจัดการ 4) การนิเทศกำกับติดตาม

การบริหารจัดการ 5) การประเมินการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ 1) หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อการพัฒนาหลักสูตรกลุ่ม

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องทักษะ 3 ทักษะเพื่อ

การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ 1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะสารสนเทศ

สื่อและเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ กับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ทฤษฎี

การบริหารแบบ Balanced Scorecard (BSC) ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพการณ์ 2) การกำหนด

วิสัยทัศน์ 3) การกำหนดพันธกิจ 4) การกำหนดเป้าประสงค์ 5) การกำหนดประเด็นกลยุทธ์

6) การกำหนดแผนงาน โครงการ เพื่อที่จะได้กลยุทธ์การบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่ม

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษ

ที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. สภาพการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

หลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ เหตุปัจจัยสนับสนุน

และเหตุปัจจัยจุดรั้งต่อคุณภาพของผู้เรียน การบริหารและการจัดการหลักสูตร และหลัก

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในศตวรรษที่ 21

4. แนวทางการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ผู้วิจัยได้สรุปรายละเอียด ดังนี้

1. แบบวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานักเรียนที่ได้รับผลการเรียน 2.0 ขึ้นไป วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2562-2563 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม (เฉลี่ยร้อยละ 93.59) รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม (เฉลี่ยร้อยละ 89.27) มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม (เฉลี่ยร้อยละ 87.37) มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม (เฉลี่ยร้อยละ 82.36) มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพระดับดี (เฉลี่ยร้อยละ 73.82) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด คือ มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคุณภาพระดับดี (เฉลี่ยร้อยละ 72.96) แบบรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน O-NET วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม คะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐานวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ระหว่างปีการศึกษา 2560-2562 ภาพรวม ระดับ โรงเรียน (คะแนนเฉลี่ย 32.44)ระดับประเทศ (คะแนนเฉลี่ย 35.18) รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปีการศึกษา 2561 ระดับ โรงเรียน (คะแนนเฉลี่ย 33.67) ระดับประเทศ (คะแนนเฉลี่ย 35.16) ปีการศึกษา 2562 ระดับ โรงเรียน (คะแนนเฉลี่ย 32.71)ระดับประเทศ (คะแนนเฉลี่ย 35.70) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด คือ ปีการศึกษา 2562 ระดับ โรงเรียน (คะแนนเฉลี่ย 30.94)ระดับประเทศ (คะแนนเฉลี่ย 34.70) คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนต่ำกว่าระดับประเทศ แบบวิเคราะห์ผลการประเมินคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม คุณลักษณะอันพึงประสงค์พฤติกรรม บ่งชี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี คุณภาพพระดั่งดี (เฉลี่ยร้อยละ 84.13) รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพพระดั่งดี (เฉลี่ยร้อยละ 72.90) มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพพระดั่งดี (เฉลี่ยร้อยละ 74.88) มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพพระดั่งดี (เฉลี่ยร้อยละ 70.10) มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพพระดั่งผ่าน (เฉลี่ยร้อยละ 65.62) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด คือ มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคุณภาพพระดั่งผ่าน (เฉลี่ยร้อยละ 64.72) และแบบวิเคราะห์ผลการประเมิน อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ของ นักเรียนโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ เขตพื้นที่การศึกษา (LAS) รายวิชาสังคมศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการประเมิน คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) รายวิชาสังคมศึกษา นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากข้อสอบกลาง 20 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 5.85 คะแนน ข้อสอบโรงเรียน 20 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 12.63 คะแนน รวมคะแนนเฉลี่ย 18.48 คะแนน จาก 20 คะแนน

2. แบบสอบถามชุดที่ 1 เรื่อง กระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ซึ่งศึกษาจากแหล่งข้อมูล ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครูผู้สอน 20 คน ผู้เรียน 40 คน ผู้ปกครอง 5 คน ชุมชน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ศิกษานิเทศก์ 2 คน รวมทั้งหมด 72 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($x = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประเมินหลักสูตร ($x = 3.87$) รองลงมาคือ การนำหลักสูตรไปใช้ ($x = 3.84$) การสนับสนุนการใช้หลักสูตร ($x = 3.76$) การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร ($x = 3.75$) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนการใช้หลักสูตร ($x = 3.72$)

3. แบบสอบถามชุดที่ 2 เรื่อง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนห้วยสัก

วิทยาคม ซึ่งศึกษาจากแหล่งข้อมูล ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครูผู้สอน 20 คน ผู้เรียน 40 คน ผู้ปกครอง 5 คน ชุมชน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ศึกษาในเทศก์ 2 คน รวมทั้งหมด 72 คนโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอรูปแบบการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($x = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($x = 3.86$) รองลงมาคือหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($x = 3.80$)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญได้บ้างที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) นำผลการวิเคราะห์และสรุปแบบสอบถามและแบบสำรวจจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาใช้เป็นข้อมูลในการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม “การวิเคราะห์เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม” มีประเด็น คือ เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอก ด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญและการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงเหตุและผล (Cause and Effect) และสรุปเนื้อหาเชิงบรรยาย (Content - Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม เครื่องมือที่ใช้ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม “การวิเคราะห์ความต้องการเชิงกลยุทธ์ร่วมกัน สู่การพัฒนากลยุทธ์

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในอนาคที่ยั่งยืน” (AIC) (SP) (SNA) เก็บรวบรวมข้อมูล 1) ผู้บริหาร 2) ครูผู้สอน 3) นักเรียน 4) ผู้ปกครอง ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม 5) ชุมชน 6) คณะกรรมการสถานศึกษา ในตำบลห้วยสักและตำบล คอนลาน 7) ศึกษานิเทศก์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เชียงราย รวมทั้งหมด 36 คน ข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นำมาวิเคราะห์ เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) และสรุปเนื้อหาเชิงบรรยาย

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารและการจัดการหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม “การกำหนดแผนกลยุทธ์ในอนาคต” เก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับผู้บริหาร 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 1 คน หัวหน้างานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 4 คน ชุมชน 2 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ศึกษานิเทศก์ 2 คน นักเรียน 23 คน รวมทั้งหมด 36 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา หรือเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารและการจัดการหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ และสรุปเนื้อหาเชิงบรรยาย (Content Analysis) แล้วนำเสนอเป็นแผนงานโครงการ (Strategy Map/ Road Map/ Timeline)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

1. สภาพของคุณภาพของผู้เรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จากการศึกษพบว่า ในภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด มีคุณภาพอยู่

ในระดับ ดีเยี่ยมผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำสุดมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดี

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) วิชาสังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยสักวิทยาคมจาก
การศึกษาพบว่า คะแนนการทดสอบ ระหว่างปีการศึกษา 2560-2562 คะแนนเฉลี่ยระดับ
โรงเรียนต่ำกว่าระดับประเทศ

ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนห้วยสักวิทยาคม
ปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพ
ระดับดี รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคุณภาพระดับ ดี มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพระดับดี
มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพระดับดี มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพระดับ ผ่าน ส่วนรายการที่
ค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด คือ มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคุณภาพระดับ ผ่าน

ผลการประเมิน อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนห้วยสักวิทยาคม
ปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ รายการที่มีค่าเฉลี่ย
ร้อยละสูงสุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคุณภาพระดับ ดี รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 5
มีคุณภาพระดับ ผ่าน มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคุณภาพระดับ ผ่าน มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคุณภาพ
ระดับ ผ่าน มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคุณภาพระดับ ผ่าน ส่วนรายการที่ค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด คือ
มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคุณภาพระดับ ผ่าน

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) รายวิชา
สังคมศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ได้คะแนนเฉลี่ย
5.85 คะแนน คะแนนเฉลี่ยข้อสอบโรงเรียน คะแนนเฉลี่ย 12.63 คะแนน รวมคะแนนเฉลี่ย
18.48 คะแนน

2. สภาพของกระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร พบว่าภาพรวม
มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ
การประเมินหลักสูตร มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก รองลงมาคือ การนำหลักสูตรไปใช้
มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก การสนับสนุนการใช้หลักสูตร มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก

การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนการใช้หลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก รองลงมาคือหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก

ตอนที่ 2 เหตุปัจจัยสำคัญใดบ้างที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

1. เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ทำให้มีปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนคุณภาพของผู้เรียน ปัจจัยที่ถูกรั้งคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ นักเรียนมีความหลากหลาย และมีสภาพครอบครัวที่หลากหลาย สื่อเทคโนโลยี และSocial Media ได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนของครูกับนักเรียน สภาพะการด้านการบริหารงานตามนโยบายของ สพฐ. และกระทรวงศึกษาธิการ ที่ไม่แน่นอน ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประเทศไทย สถานการณ์ด้านการบริหารบ้านเมืองการเมืองของรัฐบาล ส่งผลต่อคนไทยที่เป็นผู้ปกครอง เศรษฐกิจตกต่ำ ขาดรายได้ ส่งผลต่อการสนับสนุนส่งเสริมนักเรียนในทุกๆ ด้าน

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตร เกิดจากด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านกระบวนการบริหารจัดการ ทำให้มีปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการบริหารและการจัดการหลักสูตร ได้แก่ มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีเอกสารหลักสูตรที่ถูกต้องและชัดเจน มีการวิเคราะห์สภาพและความต้องการต่างๆ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และมีการบริหารและการจัดการตามความต้องการและบริบทของท้องถิ่น ปัจจัยที่ถูกรั้งการบริหารและการจัดการหลักสูตร ได้แก่ ครูและผู้บริหารขาดการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร งบประมาณ ไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ไม่ทันต่อยุคสมัย

ขาดการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร และขาดการนิเทศกำกับติดตามกระบวนการใช้หลักสูตรที่ต่อเนื่อง

3. เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เกิดจาก ด้านการบริหารจัดการ ด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ทำให้มีปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการบริหารและการจัดการหลักสูตร ได้แก่ โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือและความร่วมมือจาก บ้าน วัด ชุมชน ในการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระ พร้อมปรับโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้และปรับปรุงหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามนโยบายอยู่เสมอ ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความต้องการและเป็นไปตามบริบทของชุมชน ปัจจัยที่ถูกรั้งการบริหารและการจัดการหลักสูตร ได้แก่ งานพิเศษที่นอกเหนือจากการสอนค่อนข้างมาก ทำให้การจัดการเรียนการสอนลดลงและไม่มีเวลาพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ หลักสูตรกิจกรรมสื่อและอุปกรณ์ที่สำหรับสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่เพียงพอต่อความจำเป็นของครู หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ขาดการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้และขาดการนิเทศกำกับติดตามกระบวนการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

1. คุณภาพของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ให้ผู้เรียนมีความรู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักคำสอนของศาสนา ที่ตนนับถือ ซึ่งควรเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือปฏิบัติ พัฒนาให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ซึ่งควรเน้นให้ผู้เรียนนำ

ความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยีและการเป็นพลเมืองที่ดีในยุคศตวรรษที่ 21 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ ให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ควบคู่กับการมีคุณธรรมที่ดีงาม

2. กระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร พบว่า

2.1 การวางแผนการใช้หลักสูตร มีดังนี้ วางแผนงบประมาณ การจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ หลักสูตร การพัฒนาครูในการนำหลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษาไปใช้วางแผน การประชาสัมพันธ์หลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษาให้แก่ ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น

2.2 การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ มีดังนี้ ครูผู้สอนจัดทำโครงสร้างรายวิชาโดยกำหนดชื่อหน่วยการเรียนรู้ ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และกำหนดสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนจัดทำโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดจำนวนชั่วโมงสำหรับ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตาม โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

2.3 การสนับสนุนการใช้หลักสูตร มีดังนี้ สนับสนุนการบริหารงานวิชาการ สร้างความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้นโดยดำเนินการ ดังนี้ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำเสนอหรือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้เพื่อนครูได้เรียนรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ ทั้งที่เป็นการส่งเสริมความเป็นวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ให้ขึ้นอยู่กับบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งโรงเรียนจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้นโดยทันที

2.4 การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตร มีดังนี้ โรงเรียนนิเทศกำกับติดตามการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นิเทศกำกับติดตามการวัดและประเมินผล การตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.5 การประเมินการใช้หลักสูตร มีดังนี้ การประเมินการบริหารจัดการ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนดำเนินการวิจัยที่มุ่งเน้นการศึกษา การบริหารจัดการ หลักสูตร ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู เช่น การวิจัยเชิงสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางการสอนของครู ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนดำเนินการ สนับสนุนทรัพยากรในการจัดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ การติดตามผลผลิตของหลักสูตร คือผู้เรียนที่ จบการศึกษาตามหลักสูตรมีคุณภาพประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อและการประกอบ อาชีพ รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้

3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า

3.1 หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้ ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้จัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมด้วยตนเองและการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูล ปรับปรุง พัฒนาความรู้และข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน เน้นจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยใช้วิธีการเชิงบวก ให้ผู้เรียนได้ มีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้สอนคอยส่งเสริมและแนะนำ แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรสอดคล้องตามสภาพสังคม ปัจจุบัน โดยที่ผู้สอนอาจจะสอดแทรกเข้าไปในการจัดกระบวนการเรียนรู้และเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน

3.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้ จัดการ เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติจริงและสามารถนำไปประยุกต์ในชีวิตได้ มีการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน มีการตรวจสอบ และประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้หรือ ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ที่จะนำพาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนการสอน

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตอนที่ 4 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน ห้วยสักวิทยาคม

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ มุ่งจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา โดยตระหนักถึงศักยภาพของผู้เรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นเป็นผู้สร้างนวัตกรรม ตระหนักในคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข ในศตวรรษที่ 21

2. การกำหนดพันธกิจ ดังนี้ พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาการจัดการศึกษาและการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พัฒนาครูสังคมศึกษา ให้มีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาศตวรรษที่ 21 ครูสังคมศึกษามีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดีเยี่ยม

4. กลยุทธ์ในการกำหนดแผนงานโครงการ ดังนี้

4.1 กลยุทธ์ที่ 1 แก่ไขคุณภาพการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน ห้วยสักวิทยาคม สนับสนุนด้านคุณภาพ แผนงานโครงการ

4.2 กลยุทธ์ที่ 2 ปรับปรุงเครือข่ายสู่ความเข้มแข็งโดยยึดหลักการหลักการ
บริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ด้านความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

4.3 กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของ
โรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนด้านกระบวนการภายใน

4.4 กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม สนับสนุนมุมมองด้านการเรียนเรียนรู้และ
พัฒนา

อภิปรายผล

1. สภาพของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

1.1 คุณภาพของผู้เรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ใน
ระดับดีเยี่ยม เพราะมีการแจ้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและนำมาวิเคราะห์ผล
การเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อสร้าง
คุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับ พัชร หอมรัตน์ และชุกาดี ปณะราช (2560: บทคัดย่อ) ได้ทำ
การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ในกลุ่มโรงเรียนลานกระบือ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมกำแพงเพชร เขต 1 กล่าวว่า สภาพการบริหารเพื่อ
ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1) ด้านการปฏิบัติตามแผน 2) ด้านการวางแผน 3) ด้าน
การตรวจสอบ ปัญหาการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1) ด้านการตรวจสอบ
2) ด้านการปฏิบัติตามแผน 3) ด้านการวางแผน 4) ด้านการปรับปรุง แนวทางการบริหารเพื่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1) ด้านการวางแผน ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเสนอความ
คิดเห็น ให้การช่วยเหลือและหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน 2) ด้านการปฏิบัติตามแผน จัดให้
มีการประชุมผู้ปกครอง อย่างน้อย 1 เทอม สร้างความตระหนักให้กับครูในการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน 3) ด้านการตรวจสอบ ดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านการปรับปรุงให้รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ วิเคราะห์ผลการเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำผลไปพัฒนา

1.2 กระบวนการบริหารและการจัดการหลักสูตร พบว่า สภาพของหลักการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคมที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เพราะมี การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การสนับสนุนการใช้หลักสูตร การนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรการประเมินการใช้หลักสูตร สอดคล้องกับ คุรุณี จำปาทอง (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในระดับการศึกษาภาคบังคับ กล่าวว่า 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาของครูไม่สอดคล้องกับหลักคิดของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามที่คาดหวัง ทั้งๆ ที่ครูและศึกษานิเทศก์มีความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางฯ และการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ตามหลักการ ในระดับมาก 2) ครูและศึกษานิเทศก์เห็นด้วยในระดับมากกับหลักการของหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับสภาพที่เป็นโลกยุคข้อมูลข่าวสารมากกว่าหลักสูตรแบบยึดเนื้อหา 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาสาระสำคัญ ได้แก่ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านบทบาทของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน

1.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า สภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เพราะมี หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ จูรินทร์ ใจกระจ่าง (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง กล่าวว่า ด้านสนับสนุน 5 ด้าน 1) ด้านความพร้อมของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาครูในสถานศึกษา 3) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) ด้านการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ 5) ด้านการประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. เหตุปัจจัยสำคัญใดบ้างที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารและการจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

2.1 เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน พบว่า 1) ด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยสนับสนุน คือ อัตลักษณ์ของโรงเรียนสอดคล้องกับบริบทของชุมชนสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสาธารณะที่ดี ปัจจัยที่ถูกรั้ง คือ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของประเทศไทย สภาวะการณ์ด้านการบริหารงานตามนโยบายเพราะว่า มีปัจจัยที่สนับสนุน ด้านการบริหารจัดการ ด้านสื่ออุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ สอดคล้องกับ วชิรนทร์ ชุรงค์โรจน์ และณรงค์ศักดิ์ จันทน์นวล (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 กล่าวว่า ปัจจัยสนับสนุนคุณภาพผู้เรียน 1) คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา 2) คุณภาพของครูผู้สอน 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง 4) การนิเทศการศึกษา 5) การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยที่ถูกรั้งต่อคุณภาพผู้เรียน 1) ปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ 2) ปัจจัยด้านคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และผู้บริหารมีการบริหารจัดการที่ดี 3) ด้านคุณภาพของผู้สอน ได้แก่ การปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ การพัฒนาตนเอง และแรงจูงใจในการทำงาน

2.2 เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตร พบว่า 1) ด้านการบริหาร ปัจจัยสนับสนุน คือ โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือและความร่วมมือจาก บ้าน วัด ชุมชน โรงเรียนพร้อมปรับโครงสร้างและปรับปรุงหลักสูตร ตามนโยบาย ปัจจัยที่ถูกรั้ง คือ หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมฯ ที่เพิ่มเข้ามาจากนโยบายมีความซ้ำซ้อนงานพิเศษที่นอกเหนือจากการสอนมีค่อนข้างมากทำให้การจัดการเรียนการสอนลดลงไม่มีเวลาพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหลักสูตรกิจกรรม สอดคล้องกับ จันทน์จิรา บุรีมาส และอดุล นาคะโร (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร

หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพังงา ปัจจัยสนับสนุนที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตร

- 1) ด้านการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
- 3) ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- 4) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- 5) ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน
- 6) ด้านการปรับปรุงพัฒนา
- 7) ด้านการนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมินผล

ปัจจัยที่ถูกรั้งที่ส่งผลต่อการบริหารและการจัดการหลักสูตร

- 1) ด้านอาคารสถานที่
- 2) ด้านครูผู้สอน
- 3) ด้านชุมชนและผู้ปกครอง
- 4) ด้านสื่ออุปกรณ์และวัสดุ

2.3 เหตุปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ปัจจัยสนับสนุน คือ โรงเรียนเข้าใจบริบทชุมชนสามารถพัฒนานักเรียนได้ตรงจุดเน้น ปัจจัยที่ถูกรั้ง คือ หลักสูตรที่เพิ่มเข้าใหม่ตามนโยบาย มีความซับซ้อนมากเกินไปจากเดิม ขาดการกระบวนการติดตามและประเมินผลที่ต่อเนื่องเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ สลิตา รินสิริ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปัจจัยสนับสนุนต่อหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 1) ด้านการจัดการเรียนรู้
- 2) ด้านการประเมินผล
- 3) ด้านการเตรียมการจัดการเรียนรู้
- 4) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ปัจจัยที่ถูกรั้งที่ส่งผลต่อหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 1) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างจริงจัง
- 2) ส่งเสริมให้ครูบุคลากรได้รับการอบรมการวัดผลประเมินผล
- 3) ให้ครูมีวิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย
- 4) นิเทศกำกับติดตามการเตรียมการสอนของครูนิเทศติดตามการใช้สื่อของครู

3. ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของ โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม

3.1 คุณภาพของผู้เรียน มีดังนี้

- 1) นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้
- 2) นักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ
- 3) การเรียน

วิชาสังคมศึกษาทำให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข 4) นักเรียนมีทักษะชีวิต ที่ดีขึ้น ในศตวรรษที่ 21 5) นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการการเรียนรู้และร่วม ประเมินผลการเรียนรู้ การเรียนรู้สังคมศึกษาสอดคล้องกับ ดวงใจ ไชยลังการ (2558 : บทคัดย่อ)ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหารสู่ความเป็นมืออาชีพ กลยุทธ์ ที่ 2 พัฒนาสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ และกลยุทธ์ที่ 3 การประกันคุณภาพหลักสูตรส่งเสริม การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 หลักการบริหารและการจัดการหลักสูตร มีดังนี้ 1) นักเรียนได้เรียนรู้ที่ ครอบคลุมทุกตัวชี้วัดที่ต้องรู้ และตัวชี้วัดที่ควรรู้ 2) นักเรียนสามารถนำประสบการณ์จาก การเรียนการสอนไปใช้ได้จริง ไม่ใช่เน้นเพื่อสอบ 3)พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ มุ่งไปสู่หลักสูตรห้องเรียนใช้ได้จริง 4) หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและ หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนลูกเสือ-เนตรนารีสอดคล้องกับทักษะชีวิตในอนาคต และ สภาพการณ์ สถานการณ์ ในยุคปัจจุบัน 5) การมีส่วนร่วมจากทุกส่วน นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนในการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้/หลักสูตรกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้อง กับรૂนงภา แก้วก้องมา(2559: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ อำเภอมะนวย จังหวัดเชียงใหม่ แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันต้นหม้อ พบว่า ในแต่ละด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการวางแผน และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้ 1) นักเรียนรู้สิทธิและหน้าที่ของนักเรียนดำรงตนตามมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) นักเรียนรักการอ่าน มีความคิด วิเคราะห์ ที่ดีเพื่อส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3) นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนในทุกๆวิชา มีวินัยทั้งในด้านตนเองและด้านการเรียน 4) ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ สามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในสังคมได้ 5) นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีน้ำใจ มีจิตอาสา มีทักษะในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ พิมพ์พชร สุตานันท์ (2561 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารหลักสูตรแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การบริหารหลักสูตรแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ องค์ประกอบที่ 2 พันธกิจ องค์ประกอบที่ 3 เป้าประสงค์ องค์ประกอบที่ 4 กลยุทธ์ องค์ประกอบที่ 5 โครงสร้าง องค์ประกอบที่ 6 แนวทาง/วิธีดำเนินการ องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมเสนอแนะ องค์ประกอบที่ 8 ตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ และ องค์ประกอบที่ 9 เครื่องมือประเมิน

4. การพัฒนาหลักสูตรการบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน ห้วยสักวิทยาคม

จากการวิเคราะห์สภาพการณ์ภายนอก โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบจากปัจจัยภายนอก (PESTEL Analysis) และวิเคราะห์สภาพการณ์ภายใน โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการองค์กรของ (McKinney 7-S Framework) การทบทวนวิสัยทัศน์เดิม โดยตระหนักถึงศักยภาพของผู้เรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น เป็นผู้สร้างนวัตกรรมตระหนักในคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาสังคมศึกษาฯ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข ในศตวรรษที่ 21 การกำหนดพันธกิจ พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ กระบวนการการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาการจัดการศึกษาและการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามการศึกษาในศตวรรษที่ 21 พัฒนาครูสังคมศึกษา ให้มีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรตลอดจนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การกำหนดเป้าประสงค์ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมีกระบวนการ

บริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาศตวรรษที่ 21 ครูสังคมศึกษามีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภวิชญ์ ไชยมงคล (2562 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยในเรื่อง การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนผ่านศึกสงเคราะห์ 2 กล่าวว่าการพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระ ควรจะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และแผนงาน โครงการของการจัดการศึกษาหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นำแนวทางการนิเทศกำกับติดตามการใช้หลักสูตรและแนวทางการประเมินการใช้หลักสูตร มากำหนดทิศทางในการวางแผนการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยมีการจัดระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ การกำหนดปฏิทินการนิเทศและกำหนดผู้รับผิดชอบ กำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรของครูผู้สอนและผู้รับผิดชอบ โครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ตามแผนการนิเทศอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากกระบวนการใช้หลักสูตรและข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการใช้หลักสูตร และมีการจัดระบบข้อมูลการนิเทศเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างครอบคลุม ดำเนินงานพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาการบริหารและการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนห้วยสักวิทยาคม เพื่อนำมาศึกษาเป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้นต่อไป

2. ศึกษากลยุทธ์บริหารหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เชียงราย-พะเยา เพื่อนำมาพัฒนาแนวทางการบริหารให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น

รายการอ้างอิง

- จันทร์จิรา บุรีมาศ และอดุล นาคะโร. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ครุณี จำปาทอง. (2560). *สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในระดับการศึกษาภาคบังคับ*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 10(2), 121-135.
- ดวงใจ ไชยลังการ. (2558). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พัชรี หอมรินทร์ และยุภาติ ปณะราช. (2560). *แนวทางการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในกลุ่มโรงเรียนลานกระบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1*. *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 3*. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

- พิมพ์พฐ์ สุตนันท์. (2561). การใช้กลวิธีการวาดภาพเพื่อขยายความคิดเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับต้น. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รุ่งนภา แก้วกองมา. (2559). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านสันตน์หมื้อ อำเภอมะอาย จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วัชรินทร์ ยสรุ่งโรจน์ และณรงค์ศักดิ์ จันทน์นวล. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33. *พินนสวรรค์*, 13(1), 97-115.
- ศุภวิชญ์ ไชยมงคล. (2562). การพัฒนายุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนผ่านศึกสงครามครั้งที่ 2. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สลิดา รินสิริ. (2558). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอกะจันท์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจินต์ ใจกระจ่าง. (2553). สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.